

CBE/BVM/29082
Zaaknummer 21.144

UITSPRAAK

Het College van Beroep voor de Examens van de Erasmus Universiteit Rotterdam, verder te noemen: het College, heeft op 30 september 2021 uitspraak gedaan op het beroep van

....., hierna: appelland,

welk beroep was gericht tegen

- (1) de beslissing van de examiner(en) om het onderdeel 'Presentation of an academic paper' te beoordelen met het cijfer 6 van 12 mei 2021 (hierna: "(1)");
- (2) de beslissing van de examiner(en) om het onderdeel writing an research paper on policy economics met een 4,6 te beoordelen van 12 mei 2021 (hierna: "(2)");
- (3) de beslissing van de examiner(en) om het onderdeel "Preparation of discussion points and in class discussions met het cijfer 3,8 te beoordelen van 12 mei 2021 (hierna: "(3)");
- (4) de beslissing van de examiner(en) om appelland met een 4,7 te beoordelen voor het vak "seminar Economics of the Public sector 2020/2021) (hierna: "het Vak") van 14 mei 2021 (hierna: "(4)");
- (5) de weigering van 22 juni 2021 appelland een herkansing te verlenen voor het Vak. (hierna: "(5)");

1. De procedure

1.1 Het verloop van de procedure blijkt uit:

- Het beroepschrift van appelland van 21 juni 2021;
- Het schikkingsgesprek met appelland en verweerder van 17 mei 2021;
- Het verweerschrift van verweerder van 13 augustus 2021;
- De aanvulling van appelland van 7 september 2021.

1.2 Het beroepschrift is behandeld ter (online) hoorzitting op 24 augustus 2021. Appelland is verschenen en bijgestaan door ..... De examiner(en) en examencommissie van de Erasmus School of Economics (hierna: verweerder) hebben zich laten vertegenwoordigen door ..... en .....

2. Het geschil

2.1 Appellant kan zich niet verenigen met het genomen besluit en voert daartoe, kort samengevat, het volgende aan:

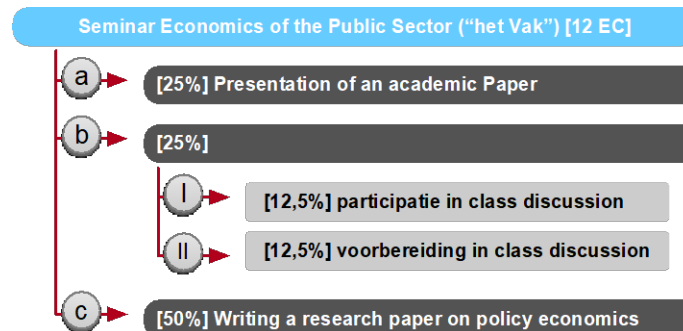
- opzet en de bepaling van het resultaat van het Vak is in strijd met het OER. In het bijzonder brengt appellant naar voren dat het resultaat van het Vak enkel bepaald wordt door groepsopdrachten en daarmee strijdig is met artikel 15 lid 8 van de OER;
- het cijfer voor het onderdeel 'in-class discussions' is onvoldoende zorgvuldig tot stand gekomen;
- de opzet en beoordeling van het Vak zijn in strijd met het beginsel van studeerbaar onderwijs. Als gevolg van het gebrek aan een herkansing, is toetsing van de course 'een alles of niets' situatie geworden.
- appellant verzoekt om toepassing van de hardheidsclausule zoals bedoeld in artikel 36 van de OER.

2.2 Verweerder heeft zijn standpunten gehandhaafd en brengt in het bijzonder het volgende naar voren:

- voor het onderdeel "in-class discussions" heeft appellant slechts een 2,0 gekregen omdat hij volgens de docenten tijdens de sessies niks naar voren heeft gebracht ondanks dat hij daartoe in de gelegenheid is gesteld door de examinatoren. Verder is appellant ook per e-mail aangespoord om actief deel te nemen tijdens de sessies;
- appellant heeft van het aanbod van de begeleidend docent van het onderdeel "Research Paper" om extra hulp en feedback te geven geen gebruik gemaakt omdat hij 's avonds niet beschikbaar was;
- voor zover appellant betoogt dat een resultaat voor meer dan 50% bepaald wordt door groepsopdrachten wijst verweerder naar artikel 2 sub o en v van de OER;
- ook valt gelet op artikel 13 van de OER niet in te zien dat een herkansing verplicht zou moeten worden aangeboden;
- appellant heeft geen persoonlijke omstandigheden naar voren gebracht die nopen tot toewijzing van het beroep op grond van de hardheidsclausule.

3. Uitgangspunten

- 3.1 Appellant is in het studiejaar 2018-2019 gestart met de bacheloropleiding Economie en Bedrijfseconomie aan de Erasmus School of Economics Erasmus Universiteit Rotterdam. Als onderdeel van de bacheloropleiding volgt hij het Vak. Het Vak is als volgt opgedeeld (deeltentamens a t/m c):

Figuur 1: bepaling van het cijfer voor het Vak

- 3.2 Het eindcijfer wordt als volgt bepaald (zie ook *Figuur 1 hierboven*):

$$(0,25aa) + (0,25bb) + (0,5cc)$$

Waarbij:

a= beoordeling van de paper (presentation of an academic paper)

b = opgedeeld in twee onderdelen: participatie (I) en discussie (II) en het cijfer als volgt is bepaald: $(0,5II) + (0,5IIII)$

I = $2 + (0,6 * [\text{aantal punten behaald in de twaalf sessies}] + \text{maximum van bonuspunten AG en RS})$

II= het gemiddelde van de twaalf sessies

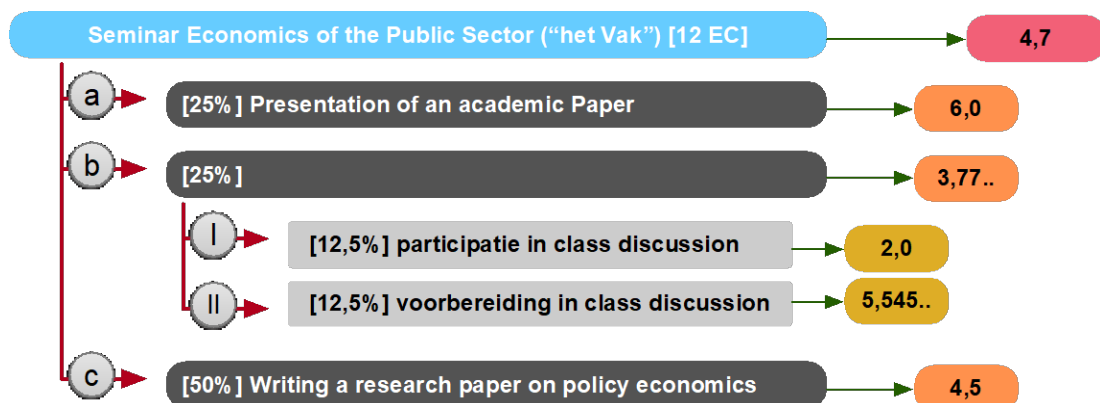
c= cijfer voor de paper (writing a research paper on policy economics)

- 3.3 Appellant heeft voor het Vak het cijfer 4,7 behaald en dat is als volgt bepaald

$$wwwaaaawbbwww bb = 0,5 * 2 + 0,5 * 5,4546.. = 3,7727..$$

$$(0,25 * 6) + (0,25 * 3,7727..) + (0,5 * 4,5) = 4,693218$$

Schematisch in Figuur 2 hieronder weergegeven:

Figuur 2: door appellant behaalde cijfers per (deel)tentamen voor het Vak.

3.4 Tijdens de mondelinge behandeling is naar voren gekomen dat appellant een aparte beslissing ten aanzien van de toelating tot de master zal ontvangen en dat hij daar eventueel rechtsmiddelen tegen kan aanwenden. Appellant heeft, via zijn gemachtigde, duidelijk bij mail van 7 september 2021 geëxpliciteerd dat het beroep niet ziet op toelating tot de master.

4. Het wettelijk kader

4.1 In artikel 8:4 lid 3 van de Awb is het volgende, voor zover relevant bepaald:

“Geen beroep kan worden ingesteld tegen een besluit [...] inhoudende een beoordeling van het kennen of kunnen van een kandidaat of leerling die ter zake is geëxamineerd of op enigerlei andere wijze is getoetst, dan wel inhoudende de vaststelling van opgaven, beoordelingsnormen of nadere regels voor die examinering of toetsing”

4.2 In artikel 7.12c lid 1 WHW staat het volgende:

“ Voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan wijst de examencommissie examinatoren aan.”

4.3 In de Onderwijs- en Examenregeling Bacheloropleidingen ESE Studiejaar 2020-2021 (hierna: OER) is het volgende, voor zover van belang opgenomen:

(...)

Artikel 2 - Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

(...)

- o. werkcollege: kleinschalige onderwijsvorm waarin de praktische toepassing van theoretische kennis door middel van groeps- en individuele opdrachten wordt geoefend;

(...)

- v. practicum: een praktische oefening, als bedoeld in artikel 7.13 van de wet, in een van de volgende vormen:

- het deelnemen aan een werkcollege,
- het schrijven van een scriptie,
- het doorlopen van een stage,
- of het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit, die gericht is op het bereiken van bepaalde vaardigheden, zoals bijvoorbeeld een bachelor 1- of bachelor 2-practicum;

(...)

Artikel 13 - Tijdvakken en frequentie tentamens; tentamenrooster

1. Tweemaal per studiejaar wordt de mogelijkheid geboden tot het afleggen van tentamens behorend tot de in de artikel 10 bedoelde onderwijseenheden.
2. In afwijking van het vorige lid geldt dat practica en deelttoetsen maar eenmaal per jaar worden aangeboden. Een deelttoets waarvoor een te behalen minimumcijfer vereist wordt (zie artikel 15 lid 5 van deze regeling), wordt tweemaal per jaar aangeboden.

(...)

Artikel 15 - Vorm van de tentamens

(...)

2. De tentamens van bachelor 3 worden schriftelijk en/of mondeling en/of door middel van praktische oefening afgelegd.

(...)

8. Het resultaat van een bachelor 3-vak kan nooit voor meer dan 50% bepaald worden door groepsopdrachten.
9. Het resultaat van een werkcollege kan nooit voor 100% bepaald worden door een schriftelijk tentamen. (...)

(...)

Artikel 36 - Hardheidsclausule

In zeer uitzonderlijke individuele omstandigheden waarbij toepassing van een of meer bepalingen uit deze onderwijs- en examenregeling leidt tot apert onredelijke en/of onbillijke

- 4.4 In een uitspraak van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (CBHO) van 7 oktober 2013 en zaaknr. 2013/083 is het volgende, voor zover van belang, overwogen:

“Niet in geschil is dat het door appellant geschreven essay slechts een deelopdracht is van het vak Internationaal belastingrecht. Nu met de waardering van het essay het eindcijfer voor dit vak nog niet is bepaald, is de bekendmaking van die waardering geen beslissing van een examinerator of examencommissie, als bedoeld in artikel 7.61, eerste lid, aanhef en onder f, van de WHW. Verweerder heeft het bij hem daartegen ingestelde beroep terecht niet-ontvankelijk verklaard. Nu evenmin een andere beslissing van de examencommissie voorlag, waartegen beroep kon worden ingesteld, heeft verweerder het ten onrechte deels ongegrond verklaard. “

5. Beoordeling College

I. *de beslissingen (1), (2) en (3) van de examinerator(en) van 12 mei 2021*

- 5.1 Het College overweegt vooreerst dat niet in geschil is dat de beslissingen (1), (2) en (3) deelopdrachten van het Vak zijn. Met de beoordeling van één deelopdracht wordt het eindcijfer van het Vak niet bepaald en de bekendmaking van die beoordeling is dan ook geen beslissing van een examinerator of examencommissie als bedoeld in artikel 7.61 lid 1 aanhef en onder f van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Om die reden zal het College het beroep zoals ingesteld tegen de beslissingen (1), (2) en (3) van 12 mei 2021 niet-ontvankelijk verklaren.

II. *de beslissing (4) van de examinerator(en) van 14 mei 2021*

- 5.2 Het College stelt vast dat de examencommissie examineratoren aanwijst voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag en dat er geen beroep kan worden ingesteld tegen een besluit inhoudende de beoordeling van het kennen of kunnen van een kandidaat die ter zake is geëxamineerd, dan wel inhoudende de vaststelling van opgaven, beoordelingsnormen of nadere regels voor die examinering of toetsing.
- 5.3 Gelet op het voorgaande is het College enkel bevoegd te toetsen of de besluitvorming van verweerder zorgvuldig is geweest en of deze genoegzaam is onderbouwd. Dit betekent dat de beoordeling slechts voor vernietiging in aanmerking komt, indien vast is komen te staan dat niet is voldaan aan de voorschriften van procedurele aard die bij of krachtens de Awb, de WHW of enig andere wet in formele zin zijn gesteld.
- 5.4 Het College stelt vast dat er een beoordelingsformulier in Microsoft Excel is overgelegd waaruit duidelijk naar voren komt hoe het uiteindelijke cijfer (4,7) voor het Vak tot stand is gekomen. Dit Excel document laat duidelijk zien dat ten aanzien van de presentatie van de academische paper appellant met zijn introductie niet volledig de kern dekte, een monotone presentatie gaf en de inhoud niet altijd voldoende beheerste. Voor wat betreft het onderdeel het schrijven van een academische paper is bijvoorbeeld de maatschappelijke en economische relevantie onvoldoende belicht en ontbrak een goed onderbouwde hypothese. Verder bleek dat appellant weliswaar zijn eigen data had verzameld, maar deze data onvoldoende had toegelicht. Ook staat in het beoordelingsformulier te lezen dat hij van een cijfer is voorzien bij de voorbereiding van alle twaalf de sessies. Tot slot komt uit de door verweerder overlegde stukken naar voren dat bij de in-class discussions appellant weliswaar op

zijn inbreng is getoetst, maar hij tijdens de 12 sessies, ondanks aansporing daartoe per e-mail, niks naar voren heeft gebracht waardoor hij enkel 2 punten heeft gekregen voor aanwezigheid.

- 5.5 Het College stelt vast dat uit het bovenstaande blijkt dat naar alle van de voor de beoordeling van belang zijnde aspecten is gekeken. Daarbij acht het College het volgende nog van belang. Appellant is gedurende het Vak verschillende malen in de gelegenheid gesteld om zijn werk(en) aan te scherpen en te verfijnen. Zo heeft appellant bijvoorbeeld op 15 maart 2021 een eerste versie van zijn research proposal ingeleverd, maar ondanks feedback van de examiner bleek hij niet in staat een voldoende beoordeelbaar stuk in te leveren. Daartoe heeft de examiner hem een tweede kans gegeven om een definitieve versie in te leveren en tevens de mogelijkheid geboden om meer uitleg te vragen. Appellant heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt. Verder bleek dat in de week van 17 maart 2021 aan appellant een mail is gestuurd met daarbij de boodschap dat hij de voorgeschreven papers nauwkeurig diende te bestuderen en dat hij werd aangemoedigd in de opvolgende sessies mee te doen aan de discussie. Appellant heeft ook op deze mail niet gereageerd. Ook zijn de studenten per Microsoft Teams op de hoogte gesteld van het cijfer voor hun presentatie en paper en hebben daarbij eveneens uitgebreid uitleg en feedback gekregen. Tot slot komt naar voren dat het Vak door 98% van de deelnemers wel is behaald.
- 5.6 Uit het bovenstaande concludeert het College dat het beoordelingsformulier voldoende blijkt geeft van een zorgvuldig verrichte en voldoende gemotiveerde beoordeling. Het voorgaande breng met zich mee dat het College geen grond ziet voor het oordeel dat de beoordeling naar inhoud of naar de wijze van totstandkoming niet genoegzaam is onderbouwd of dat de examiner niet in redelijkheid tot de beoordeling van 14 mei 2021 had kunnen komen.
- 5.7 Voorzover appellant beoogt te betogen dat de beslissing van de examiner van 14 mei 2021 niet tot stand kan blijven vanwege strijdigheid met artikel 15 lid 8 van de OER faalt dit betoog. Het Vak bevat weliswaar groepsopdrachten maar duidelijk is dat er op individuele componenten wordt afgetoetst en als zodanig het Vak daarmee nooit voor meer dan 50% bepaald wordt door groepsopdrachten. Dit komt overigens ook duidelijk naar voren in het beoordelingsformulier.
- III. *De weigering appellant een herkansing voor het vak te verlenen*
- 5.8 Appellant betoogt, kort samengevat, dat vanwege het gebrek aan een herkansingsmogelijkheid er sprake is van strijdigheid met het beginsel van studeerbaar onderwijs. Het College overweegt vooreerst dat op grond van de WHW alsmede vaste jurisprudentie het aantal kansen op “één” mag worden gesteld. Anders dan appellant meent staat dit de studeerbaarheid niet in de weg. Verder neemt het College daarbij ook in aanmerking dat het vak een hoog slagingspercentage had (98%). Daarmee slaagt ook deze grond niet.
- 5.9 Tot slot stelt het College vast dat verweerder heeft besloten om de hardheidsclausule niet toe te passen. Daarbij acht het College van belang dat zich geen bijzondere omstandigheden voordoen op grond waarvan moet worden geoordeeld dat verweerder het verzoek om toepassing van de hardheidsclausule niet had mogen afwijzen. In het bijzonder kan het College zich vinden in de redenering van verweerder dat de opleidingsdirectie gemeend heeft om in de doorstroomregeling apart op te nemen dat zowel het Major seminar of werkcollege (12 EC) als de Bachelorscriptie (8 EC) voorafgaand aan toelating tot de master afgerond moeten zijn. Beide examenonderdelen bieden namelijk een noodzakelijke voorbereiding op de in alle

masterspecialisaties verplichte twee master seminars en de master thesis. Appellant voldoet niet aan deze eis.

- 5.10 Hetgeen appellant voor het overige heeft aangevoerd, leidt evenmin tot het oordeel dat de bestreden beslissingen (4) en (5) vernietigd dienen te worden.
- 5.11 De slotsom is dat het (administratief) beroep gericht tegen (4) en (5) ongegrond moet worden verklaard.

6. Uitspraak

Het College,

- verklaart het beroep van appellant niet-ontvankelijk voor zover gericht tegen de beslissingen (1), (2) en (3) van de examinatoren van 12 mei 2021;
- verklaart het beroep van appellant ongegrond voor zover gericht tegen de beslissing (4) van de examiner van 14 mei 2021 en de weigering appellant een herkansing (5) te verlenen voor het Vak.

Tegen deze uitspraak kan een betrokkene binnen zes weken met ingang van de dag na die waarop deze uitspraak is bekendgemaakt beroep instellen bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs te Den Haag.